

Żołnierze Wyklęci – Zapomniani Bohaterowie

<https://podziemiezbrojne.ipn.gov.pl/zol/biogramy/90891,Mjr-Jan-Tabortowski-Bruzda.html>
23.04.2024, 12:57

Mjr Jan Tabortowski „Bruzda”

Pochodził ze zubożałej rodziny szlacheckiej. W czasie wojny z bolszewikami zmarły dwie jego młodsze siostry. Do niewoli bolszewickiej dostał się starszy brat Waław, którego Sowietci rozstrzelali w 1937 r. Po uzyskaniu matury w gimnazjum w Nowogródku, w latach 1927–1933 kształcił się w szkołach wojskowych. Ukończył Oficerską Szkołę Artylerii w Toruniu. Później służył w 19. pap i 19. pal oraz 1. Dywizjonie Pociągów Pancernych w Legionowie. W wojnie 1939 r. walczył jako zastępca dowódcy pociągu pancernego nr 11 „Danuta” przy Armii „Poznań”. W bitwie nad Bzurą kilka razy ranny, dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyleczeniu ran zbiegł z niemieckiego szpitala. Jego młodszy brat Albert, kpt. WP, został ujęty przez Sowieców i zamordowany w Charkowie wiosną 1940 r. „Bruzda” przeszedł na teren okupacji sowieckiej i w okolicach

Wysokiego Mazowieckiego tworzył zręby konspiracji. Od lipca 1940 r. był komendantem Obwodu Bielsk Podlaski ZWZ, a w 1942 r. inspektorem Inspektoratu Łomża AK. W styczniu 1943 r. uciekł wraz z kilkunastoma więźniami w brawurowej ucieczce z więzienia w Łomży. Jesienią 1943 r. odznaczony Krzyżem Walecznych. Kolejno był inspektorem suwalskim i ponownie łomżyńskim. Walczył w czasie akcji „Burza”. Rozbrojony przez czerwonoarmistów, ponownie uciekł. Odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari. Pozostał w podziemiu, dowodząc Inspektoratem Łomża AK-AKO-WiN. W kwietniu 1945 r. na czele kilkusobowego patrolu odbił ze szpitala w Białymstoku swoją łączniczkę Franciszkę Ramotowską „Iskrę”. W nocy z 8 na 9 V 1945 r. na czele ok. dwustu partyzantów opanował Grajewo. Z rozbitych aresztów UB i MO uwolniono ponad stu więzionych. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami. Do amnestii wiosną 1947 r. kierował konspiracją WiN w powiatach Łomża i Grajewo. Ujawnił się 25 III 1947 r. w PUBP w Łomży. Pracował w Warszawie jako pracownik umysłowy, jednak był inwigilowany przez UB i zbiegł przed grożącym mu aresztowaniem. Do 1954 r. ukrywał się na czele kilkusobowej grupy przetrwania na pograniczu powiatów łomżyńskiego, grajewskiego i białostockiego. Zginął 23 VIII 1954 r. w trakcie rozbijania posterunku MO w Przytułach. Pochowany w nieznanym miejscu. Odznaczony m.in. Krzyżem Virtuti Militari i Krzyżem Walecznych. 20 VIII 2009 r. odznaczony pośmiertnie przez prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski.

***

Jednym z ostatnich oficerów Armii Krajowej, który zginął w walce, był major Jan Tabortowski ("Bruzda"). Urodzony w 1906 roku pochodził z głęboko patriotycznej kresowej rodziny, która dla sprawy niepodległości Polski wiele uczyniła i wiele wycierpiała. W czerwcu

1920 roku, przed rozpoczęciem ofensywy Tuchaczewskiego, Tabortowscy opuścili Mińsk Litewski i przenieśli się do Warszawy. Na początku lata trzydziestych obydwaj synowie Jan i Albert, zostali oficerami WP.

Mjr Jan Tabortowski „Bruzda”

Podziel się:

Drukuj:

[Drukuj tą stronę](#) [Generuj PDF](#) [z tej strony](#)